2023

QUESTION PAPER

AGLASEM.COM

TIBETAN

Maximum Marks: 80
Time Allowed: Three hours

*(Candidates are allowed **additional 15 minutes** for **only** reading the paper.*
*They must **NOT** start writing during this time.)*

*Answer **all** questions.*
The intended marks for questions or parts of questions are given in brackets [ ].

Question 1 **[20]**

Write a short composition in Tibetan in about 400 words on *any one* of the following topics.

གཤམ་གསལ་བརྗོད་གཞི་གང་རུང་ཞིག་འདེམས་དགོས་པ་དང་རྟོགས་དེ་ཚིག་༤༠༠་ཙམ་བྱིས་དགོས།

(i) བོད་དུ་ཐོག་མར་ནང་བའི་ཚེས་དར་ཚུལ་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བྱེས།

(ii) ཁྱོད་རང་གི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་དཔེ་རྣན་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་བྱེས།

(iii) བོད་ཀྱི་གལ་ཆེ་བའི་དུས་སྟོན་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་བྱེས།

(iv) རང་ཉིད་འཚོ་སྟོད་བྱེས་སའི་འགོར་ཡུག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་ཁོར་ཡུག་སྤུང་སྐྱོབ་གལ་ཆེན་ཐོ་ཡིན་བའི་སྐོར་བྱེས།

Question 2 **[8]**

Choose the correct option to translate from Tibetan to English.

གཤམ་གསལ་དོད་ཡིག་གི་བརྗོད་པ་རྣམས་གང་གཟས་བབླག་ཏེ་དཀྱིན་ཡིག་ནས་བྱིས་བའི་བརྗོད་པ་ནས་འདེམས་ཏེ་བྱིས།

(i) འཛིན་རིམ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཕུན་ཚོགས་ངེད་གཉིས་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ཡིན་ལ་ཁྱིམ་མཚེས་ཀྱང་ཡིན།

(a) When I was in first grade, Phuntsok and I were not in the same class but he was my neighbour.

(b) When I was in first grade, Phuntsok and I were in the same class and he was also my neighbour.

(c) When I was in first grade, Phuntsok and I were in the same class and he was not my neighbour.

(d) When I was in first grade, Phuntsok and I were neither in the same class nor was he my neighbour.

This Paper consists of 7 printed pages and one blank page.

© *Copyright reserved.*

(ii) དང་པོ་བག་ལེབ་གཅིག་བཟས་ནས་མ་རྒུགས་སྟབས་ཡང་བསྐྱར་གཅིག་བཟས།

(a) I ate a piece of bread, which did not satisfy my hunger so I ate another one.

(b) I ate many pieces of bread, which did not satisfy my hunger so I ate another one.

(c) I ate some pieces of bread, which satisfy my hunger so I did not eat another one.

(d) I ate a piece of bread, which satisfied my hunger, however I still ate another one.

(iii) ངའི་སྦྱངས་འབྲས་ལ་སྐར་གྱངས་བརྒྱ་ཐོབ་བྱུང།

(a) I scored eighty marks in the exam.

(b) I scored ninety marks in the exam.

(c) I scored hundred marks in the exam.

(d) I scored seventy marks in the exam.

(iv) སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་སྐྱེས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རེད།

(a) In the year 1933, Thupten Gyatso was born in this world.

(b) In the year 1933, Thupten Gyatso was reborn in this world.

(c) In the year 1933, Thupten Gyatso departed from this world.

(d) In the year 1933, Thupten Gyatso was enthroned in this world.

(v) ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་སྤྱི་ལོ་༡༣༩༡ནང་འཁྲུངས།

(a) The fourth Dalai Lama was born in the year 1391.

(b) The fifth Dalai Lama was born in the year 1391.

(c) The second Dalai Lama was born in the year 1391.

(d) The first Dalai Lama was born in the year 1391.

(vi) ཁོང་ལ་ཕྲེང་བ་ཆེན་པོ་ཕྲ་ཞིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད།

(a) He had a small and a very light rosary.

(b) He had a large and a very heavy rosary.

(c) He had a large and a very light rosary.

(d) He had a small and a very heavy rosary.

(vii) སེང་ཁྲི་འདི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ཤིང་ལ་གསེར་རིས་དང་། ཤྭགས་བཞི་ལ་སེངྒེ་བརྒྱད་བགོད་ཡོད་པ་རེད།

(a) The shape of the Sengthri was square, made of gilded wood and supported by eight lions.

(b) The shape of the Sengthri was round, made of sandal wood and supported by eight lions.

(c) The shape of the Sengthri was rectangle, made of pine wood and supported by eight lions.

(d) The shape of the Sengthri was pentagon, made of walnut wood and supported by eight lions.

(viii) ཆེ་བའི་རིག་གནས་སློབ་ཚན་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་མཐའ་མ་དེ་གལ་ཆེ་ཤེས་ཡིན།

(a) From the five major subjects, the fifth subject is the least important one.

(b) From the five major subjects, the fifth subject is the most irrelevant one.

(c) From the five major subjects, the fifth subject is the most important one.

(d) From the five major subjects, the fifth subject is the most relevant one.

Question 3 **[12]**

Translate the following passage from Tibetan to English.

གཤམ་གྱི་ལེ་ཚན་དེ་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ལ་སྒྱུར་ཅིག།

བོད་ཀྱི་ནང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས་བཞི་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་ལོ་གཉིས་ནང་ཡོངས་འཛིན་བསྒེས་གཞོན་ (Senior and Junior teachers) རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ནས་དབུ་ཅན་ (U-chen) ཀོག་སོབ་རྒྱུ་དང་། ཉེན་སྐར་དུས་ཆ་རྩི་འཛིན་དང་། ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་དུས་ཆ་ཀོག་རྒྱུ་བཅས་བསབས་ཤྱིང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གྱི་ཡྱི་གེདབུ་མེད་ (U-med) བསླབ་པ་ཡིན། དེའི་དགེ་རྒན་ནི་མངོ་ཁམས་ནས། ཚེ་སྐྱ་སར་བསུས་ཏེ་མཁམ་དུ་ཕེབས་མཁན་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན་ (Khenrab Tenzin) ཞེས་པ་སེར་མོ་བའྱི་དཔོན་རྫེགས་(monk official) ཤྱིག་རེད། ཁོང་ཐུགས་གཏྱིས་ (character) བཟང་ཁྱོང་། ཐུག་གུ་ཆུང་ཆུང་ལ་ སོབ་སྟོན་མཁས་དོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཐུར་སོལ་སོབ་སྟངས་ཐོག་ནས་སོབ་སྟོན་གཤོད་ཀྱི་ཡོད། སྒུང་ཤྱིང་ (wooden board) ལ་ས་དཀར་བརྡབས་ཏེ་དེའྱི་སྟེང་དགེ་རྒན་ནས་སྐམ་བྱེས་གནད་ཐོག་ངས་སྐག་ཚས་ (ink) འབྲི་དགོས། ཐོག་མར་ཡྱིག་གཟུགས་ཆེན་དོ་དང་། དེ་ནས་ཇེ་ཆུང་དུབཏང་སྟེབས་མ་ནས་དགེ་རྒན་ཀྱིས་སྒུང་ཤྱིང་ཐོད་དུ་འཆྱི་གནང་དེར་དུས་བསྐས་ཏེ་ངས་གཤམ་དུ་འཆྱི་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ཡིག་གཟུགས་ཡག་པོ་ཡོང་ཚེད་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཙམ་སྣང་ཤིང་ལ་ཐིམ་ཤིང་། དེ་ནས་ཨོང་ཁ་ (paper) འབྱི་རུ་འཛུག་གནང་མཛད། དེ་རེས་ཡོངས་ འཛིན་སྐུ་གཞོན་ (junior teacher) ཞུ་བང་ཉིན་པོ་ཚེ་ནས་དག་ཡིག་ (spelling) དང་། སྒྲམ་རྩགས་ (grammar) སོབ་འཕྲིད་གནང་ཏེ། བོད་ཡིག་སོབ་སྦྱོང་དེ་རྣམས་ཚང་མར་ལོ་ལྟ་ཙམ་འགོར།།

Question 4 [8]

Choose the correct option to translate from English to Tibetan.

གཟགས་གསལ་ ཁྱིན་ཡིག་གི་བརྡོད་པ་རྣམས་གང་གཟས་བཟློག་ཏེ་བོད་ཡིག་ནས་ཁྱིས་པའི་བརྡོད་པ་ནས་འདེམས་ཏེ་ཁྱིས།

(i) Gautama Buddha was born in a royal family.

(a) སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བློན་པོ་རིགས་སུ་འཁྲུངས།

(b) སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྤྱི་བའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས།

(c) སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཐུགས་པའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས།

(d) སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རྒྱལ་པོ་རིགས་སུ་འཁྲུངས།

(ii) The first turning of wheel of dharma was on four noble truths.

(a) འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྟམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།

(b) རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྟམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།

(c) རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལས་བརྟམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།

(d) རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་ལས་བརྟམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།

(iii) The great scriptures translated in Tibet in Kangyur are all Buddha's teachings.

(a) བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲན་ཐགས་ཅན་གྱི་བོད་རྣམས་དག་འདུན་གྱིས་གསུངས་ཤ་སྟག་ཡིན།

(b) བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲན་ཐགས་ཅན་གྱི་བོད་རྣམས་སྐོབ་དཔོན་གྱས་གསུངས་ཤ་སྟག་ཡིན།

(c) བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲན་ཐགས་ཅན་གྱི་བོད་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཤ་སྟག་ཡིན།

(d) བོད་དུ་བསྒྲུར་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲན་གྱགས་ཅན་གྱི་བོད་རྣམས་གུ་རུ་པད་མས་གསུངས་ཤ་སྟག་ཡིན།

(iv) The cyclic existence is divided into three worlds.

(a) འཁོར་བ་ལ་ཟེ་ན་གསུམ་ཡོད།

(b) འཁོར་བ་ལ་ཟེ་ན་གཉིས་ཡོད།

(c) འཁོར་བ་ལ་ཟེ་ན་བཞི་ཡོད།

(d) འཁོར་བ་ལ་ཟེ་ན་གཅིག་ཡོད།

(v) Every noble path has wisdom and method.

(a) འཕགས་ལམ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་ཚོད་གཉིས་ཡོད།

(b) འཕགས་ལམ་རྣམས་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད།

(c) འཕགས་ལམ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཡོད།

(d) འཕགས་ལམ་རྣམས་ལ་ནུས་ཤུགས་དང་བཟོད་པ་གཉིས་ཡོད།

(vi) This is the district where the Khampas lived.

(a) ས་ཁུལ་འདི་ཚོར་ཨ་མདོ་རིགས་ཚོ་གནས་སྡོད་ཟྱེད་པ་རེད།

(b) ས་ཁུལ་འདི་ཚོར་བོན་པོ་རིགས་ཚོ་གནས་སྡོད་ཟྱེད་པ་རེད།

(c) ས་ཁུལ་འདི་ཚོར་ཁམས་རིགས་ཚོ་གནས་སྡོད་ཟྱེད་པ་རེད།

(d) ས་ཁུལ་འདི་ཚོར་འབྲོག་རིགས་ཚོ་གནས་སྡོད་ཟྱེད་པ་རེད།

(vii) At last, I came home to Lhasa.

(a) མཐར་ཕྱན་ར་ང་གནས་པི་ཅིང་འཕྱོར།

(b) མཐར་ཕྱན་ར་ང་གནས་ལྷ་སར་འཕྱོར།

(c) མཐར་ཕྱན་ར་ང་གནས་ལ་དྭགས་འཕྱོར།

(d) མཐར་ཕྱན་ར་ང་གནས་འབར་མ་འཕྱོར།

(viii) The incident took place during the Monlam Festival in the beginning of 1956.

(a) གནས་ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༦ ལའི་སྨོན་ལམ་སྐབས་འགོ་འཛུགས་བྱས།

(b) གནས་ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༥ ལའི་སྨོན་ལམ་སྐབས་འགོ་འཛུགས་བྱས།

(c) གནས་ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༤ ལའི་སྨོན་ལམ་སྐབས་འགོ་འཛུགས་བྱས།

(d) གནས་ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༣ ལའི་སྨོན་ལམ་སྐབས་འགོ་འཛུགས་བྱས།

[12]

Question 5

Translate the following passage from English to Tibetan.

གཙང་གསལ་ བརྗོད་བྱ་འདི་ཡོད་ཡིག་ཐོག་ལ་ཐབ་སྟུང་དགོས།

Cleanliness (གཙང་གྲ་) means keeping the surroundings clean, the habit of being tidy and removing dirt. There are two types (རིགས་) of cleanliness; external and internal (ཕྱི་དང་ནང་). External cleanliness is related to our body, while internal cleanliness is related to the mind. Sound (བདེ་ཐང་) mind lives in a sound body. If we do not clean our mind of negative thoughts, then we cannot remain clean. Without cleanliness, we cannot achieve anything in our life. The people, who do not maintain cleanliness, are unable to contribute to the society. So, they remain a burden (ཁུར་ཆེ་) on society. But people, who maintain cleanliness, are healthy (ཐང་པོ་) and we all know that health (འཕྲོད་བསྟེན་) is wealth. So we must be clean internally as well as externally to live a healthy life for ourselves, our society and our country.

Question 6

Read the passage given below carefully and answer the questions that follow in Tibetan.

གཤམ་གྱི་བརྗོད་པ་འདི་དག་གང་གཟབ་བཤགས་ཏེ་བོག་གི་དྲི་བ་ཞིག་གི་ལན་མ་ནོར་བ་བྱེས།

རྒྱུ་འབས་རྟོག་གྱི་རྟེམ་པའྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་སྤྲོ་ཀུན་འཕྱང་། དེ་ནས་ལམ་བདེན། སྡུག་བདེན། འཕྲོག་བདེན་བཅས་བསྟན་ཀྱང་།འཕྲོར་བར་འཇུག་སྤྲོག་གྱི་ རྟེམ་པའྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་སྤྲོ་སྡུག་བདེན་དང་། དེ་ནས་ཀུན་འཕྱང་། འཕྲོག་པ། ལམ་བདེན་བཅས་བསྟན་པ་ཡྱིན་ཏེ། བསྟོམ་ལན་འདས་ཀྱྱིས་ཀྱང་ སྟོས་འཕྲོར་དང་སྤྲོ་བསྟོར་བའྱི་ཚེ་མཐྱོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག། འདྱི་ཙྱི་སྡུག་བསྡལ་འཐགས་པའྱི་བདེན་པའྲོ། འདྱི་ཙྱི་ཀུན་འཕྱང་འཐགས་པའྱི་བདེན་པའྲོ། འདྱི་ཙྱི་འགྲོག་པ་འཐགས་པའྱི་བདེན་པའྲོ། འདྱི་ཙྱི་

ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་ཡུལ་ཅན་མཇོན་པར་རྟོགས་པ་སེ་བའི་རྒྱུ་ཚོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་ཐྲོག་མར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཕྱོག་པ་ཞིག་མ་སེས་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བསྒོད་པར་མི་ནུས་ཤིང་། མ་རིག་པའི་མུན་པས་བསྐེབས་ནས་འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱིས་བསླུས་པ་ལ། འདི་ཀུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། ཞེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ནས་སྟོ་བ་སེས་དགོས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་སྟོག་མར་གསུངས། རང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ལྷུང་བ་འདི་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་བཟློག་དགོས་པར་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཀུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དུ་ཀུན་འབྱུང་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་དགོས་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཏུ་ཏུ་ཡང་གྲུབ་གྱི་བདེན་པ་གསུངས། དེ་ནས་འགོག་བདེན་པ་གསུངས་སོ། དེ་སྐར་འགོག་པ་མཐོང་དུ་བྱེད་སྐམ་དུ་འཛིན་པན་དེར་འགོ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྐམ་དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པས་ལམ་བདེན་པ་ཐ་མར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དང་སྟོ་ནད་སྐྱེན་བར་བྱས་ལ་དེའི་རེས་སུ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་སྟོང་ལ། དེ་ལ་བརེན་ནས་ནད་ཞི་བའི་ ཐེ་ཚོམ་ཟ་མས། ནད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེ་ནང་བྱ་ལ། བདེར་གནས་སྟོབ་པ་ཡང་ཤེས་ཏེ་ནད་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཤེས་ནས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། དཔེར་ན། དང་སྟོ་ནད་སྐྱེན་བར་བྱས་ལ་དེའི་རེས་སུ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་སྟོང་ལ། དེ་ལ་བརེན་ནས་ནད་ཞི་བའི་ བདེ་བ་འདོད་པ་ན་ངེའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་མས། ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེ་ནང་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརེན་ནས